

МЕДАРДО ФРАЙЛЕ РИЗАТА

Превод от испански: Нели Стоичкова, 1981

chitanka.info

Фермин Улия, от беден по-беден, беше пребродил от своя сиромашки квартал ако не седемте морета, то поне две-три. Неговият квартал пълзеше по нанагорницето и — между прозорците на къщите — дрехите се сушаха на тънки пръти от корабни мачти, заменили платната с ризи и пелени. В неговия квартал алъш-веришът се въртеше от тъмно до тъмно и зората се пукаше от светлините на малките фенери. Фермин Улия беше рибар. И всеки ден ходеше в морето — тази голяма фабрика за масло от черния дроб на треската, тази голяма фабрика за фосфор.

Моретата го бяха виждали както върху кораби от две хиляди и петстотин тона, така и върху малки плавателни съдове, ладийки и други подобни. Но Фермин Улия, пътешественик в неизмеримото, в тайнственото, не познаваше любовта. Любовта крачеше по улиците. Движеха я изписани с мастило сърца, които се лепваха по ръцете като обрив. Това беше любов, бродеща напред и назад, насам и натам, с уста на риба и душа от стърготини. От една страна, граничеше с желанието, а от друга, с едно саркастично изречение, татуирано на гърдите: „Убих я, защото беше моя.“ Любовта беше и в устата на рибарите, които гребяха към малкия морски залив. Една срамна и влажна любов, като аперитив с вицове. Фермин Улия никога не беше правил пътешествието в любовта, което казват, че е неизмеримо и тайнствено. Примираше от желание и си блъскаше главата как да го започне с някое от момичетата, които търсят солта на живота по пристанищата. В един хубав ден случайност на съдбата го отведе по канала на Франция, в Дувър. От този канал Фермин си спечели една шотландска риза, една възхитително прекъсната съдба и една руса жена.

Вярно е, че морякът пристигна в Дувър като човек, както се казва, загрят до необходимата температура за голям риболов. Двете празни бутилки от ракия в корабчето говореха за платения данък на носталгията по време на пътуването. И все пак присъствието на онова момиче на пристанището стигаше, за да уголеми буквите на Дувър върху розовата карта. Една импрегнирана стена в дъното правеше тялото и русата ѝ коса да изпъкват като на афиш за филмова реклама. Беше от истински русите, русите от Севера, а освен това имаше и така хубави връхчета като тези на „Розата на ветровете“^[1], разбира се, с тридесет по-малко. Наричаше се Мари, Мария, като всяко мило

момиче. Когато Фермин Улия слезе от корабчето и я погледна, стори му се, че се намираще пред светлините на пощенския кораб. Гледа я три минути, две от които посвети на нослето ѝ. То беше чипо и при говор ѝ придаваше израз на неистинска простуда, изпълнена с изящество и без каквито и да е усложнения. Двамата се спогледаха и се усмихнаха. Морякът показа на момичето под меха за вода бутилка с коняк. Щеше да я смени за нещо тукашно в някой магазин на пристанището. Тръгнаха заедно, с очи един в друг, отговаряйки на простоватата мимика с усмивка.

Влязоха в „Модерни магазини“, които в същност бяха стари и миришеха на мода и навици от миналите години. Продавачките умираха за обноски от миналото и очакваха да умрат и им забодат трън от розов храст. За първи път Фермин и Мария се целунаха зад един манекен с чадър. Устните ѝ бяха сладки като хваната в мрежата аншоа. Разходиха се из магазините и тя му избра една шотландска риза в меки тонове. Морякът с многозначително намигване показа на продавачката своята бутилка. Мари не се съгласи да я сменят. Извади монети. Моля ти се! Фермин Улия разбра! Изпиха заедно бутилката в една малка стаичка с боядисани в синьо стени. Там той облече ризата в меки тонове. Беше точно с цветовете на сепия в периода на ревност.

Дувър с русото момиче остана назад. Фермин се върна в своя рибарски квартал. И всеки ден ходеше за риба със своята шотландска риза на моряк.

Когато имаше прилив и отлив, споменът за неговата любов го давеше. В сънищата си виждаше Мари между хищни делфини. Събуждаше се с дълбока тъга. При спомена, който завинаги го привърза към момичето, отиваше за змиорки и болюски като човек, който има намерение да бяга от училище. Мислеше винаги, подпрял се с лакът върху страничния борд на кораба така, че всеки миг дори и най-малката вълна можеше да го отнесе.

Най-странното се случи през онази нощ, когато морякът и ризата не отидоха заедно да ловят риба. Нощта беше мека, с големи скути, почти пихтиеста, а морето — като момчешка въздишка. Ризата в сиво и виолетово, жълто и розово, току-що опрана, остана да съхне на връвта. Рибарят със своите мисли се връщаше към малкия морски залив. Към четири часа призори нямаше вятър, а ризата започна да се движи. Движеше се с мъка в своята празнота, като че ли искаше да се изскубне

от връзките, които стягаха раменете ѝ. Ръкавите, набръчкани, се издигаха и падаха с полъха на невидим трагичен плач. Понякога се събираха към юмруците, а после се разтваряха в кръст. Тялото, прихванато за раменете, се въртеше в конвулсии и се прегъваше отново и отново в тайнствения низ от мъчения. След това ризата се вдърви, изпъната като тояга, с ръкави, сочещи земята.

Същата нощ, към четири часа сутринта, Фермин Улия се удави в морето.

[1] „Розата на ветровете“ — кръг, на който са означени 32-те посоки, на които се разделя хоризонтът. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.